

Spis treści

[A] Matura Grammar Builder 11

Czasy gramatyczne (Tenses)

Czasy teraźniejsze

1. Present Simple & Present Continuous 12
2. Present Perfect Simple & Present Perfect Continuous 14

Czasy przeszłe

3. Past Simple & Past Continuous 16
4. Past Perfect Simple & Past Perfect Continuous 17
5. Wyrażenia *used to*, *would*, *be / get used to* 19

Wyrażanie przyszłości

6. Future Simple, Future Continuous & Future Perfect 21
7. Present Simple, Present Continuous & wyrażenie *be going to* 23
8. Future time clauses (Zdania okolicznikowe) 25
9. Tense review 27

Czasowniki modalne i zwroty zastępcze (Modality)

10. Czasowniki modalne: wyrażanie teraźniejszości i przyszłości (Modal auxiliaries: present and future forms) 28
11. Czasowniki modalne: wyrażanie przeszłości (Modal auxiliaries: past forms) 30

Strona bierna (Passive)

12. Strona bierna w czasach gramatycznych 32
13. Strona bierna z czasownikami modalnymi, w bezokoliczniku i formie *-ing* (Passive voice with modal auxiliaries, the infinitive and *-ing* form); konstrukcja kazuatywna (Causative *have*) 34

Mowa zależna (Reported speech)

14. Mowa zależna – zdania twierdzące i pytające (Reported speech – statements and questions) 37
15. Mowa zależna: polecenia i prośby w mowie zależnej (Reported commands and requests); inne czasowniki mowy zależnej (Reporting verbs) 39
16. Formy czasownika (Verb patterns): użycie bezokolicznika oraz formy *-ing* czasownika (Verbs followed by *-ing* and the infinitive) 41
17. Tryby warunkowe (Conditional clauses) 43
18. Zdania wyrażające życzenie lub przypuszczenie (Unreal past; wishes) 45
19. Verb construction review 47

Rzeczownik (Noun)

20. Przedimki (Articles) 49
21. Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne (Countable and uncountable nouns); wyrażanie ilości (Expressions of quantity) 51
22. Zaimek (Pronouns and determiners): zaimki i określniki dzierżawcze (Possessive pronouns and determiners); zaimki zwrotne i emfaticzne (Reflexive and emphatic pronouns); zaimki nieokreślone (Indefinite pronouns); zaimki wskazujące (Demonstrative pronouns) 53
23. Zdania przydawkowe (Relative clauses) 55
24. Przymiotnik i przysłówki (Adjectives and adverbs): tworzenie przysłówków; stopniowanie przymiotników i przysłówków (Comparative and superlative forms of adjectives and adverbs) 57
25. Noun phrase review 59
26. Zdania porównawcze (Clauses of comparison) 60
27. Zdania okolicznikowe (Adverbial clauses): 62
 - przyczyny i skutku (Adverbial clauses of reason and result)
 - celu (Adverbial clauses of purpose)
 - przyzwolenia (Adverbial clauses of concession)
 - sposobu (Adverbial clauses of manner)
28. Pytania pośrednie (Indirect questions) 64
29. Pytania typu „nieprawdą” (Question tags) 66
30. Inwersja stylistyczna (Stylistic inversion) 68
31. Clause grammar review 70

[B] Matura Vocabulary Builder 71

1. Człowiek 72
2. Dom 74
3. Szkoła 77
4. Praca 80

5.	Życie rodzinne i towarzyskie	82
6.	Żywnienie	84
7.	Zakupy i usługi	87
8.	Podróżowanie i turystyka	89
9.	Kultura	92
10.	Sport	94
11.	Zdrowie	96
12.	Nauka, technika	99
13.	Świat przyrody	101
14.	Państwo i społeczeństwo	104
15.	Elementy wiedzy o krajach angielskiego obszaru językowego	107

[C] Matura Skills Builder 110

●	Słuchanie – poziom podstawowy	111
●	Słuchanie – poziom rozszerzony	126
●	Czytanie – poziom podstawowy	136
●	Czytanie – poziom rozszerzony	160
●	Pisanie – poziom podstawowy	179
●	Pisanie – poziom rozszerzony	206
●	Mówienie – poziom podstawowy	238
●	Mówienie – poziom rozszerzony	270

Struktura rozdziałów

POZIOM PODSTAWOWY

Rozumienie ze słuchu		Rozumienie tekstu czytanego		Wypowiedź pisemna		Wypowiedź ustna		Temat z Informatora
Rozdział 1.1 str. 113	Układanie w kolejności (chronologia wydarzeń) ● <i>An Easter story</i>	Rozdział 13.1 str. 139	Dobieranie (nagłówki do paragrafu) ● <i>Spring and love</i> ● <i>Australian Christmas</i>	Rozdział 24.1 str. 182	Krótką formą użytkowa: wiadomość / e-mail ● <i>E-mail of introduction (getting a pen-friend)</i>	Rozdział 39.1 str. 240	Uzyskiwanie, udzielanie informacji ● kolega / kolega (telefonowanie, powitania i pożegnania, wskazywanie drogi) ● zaproszony / gospodarz (potrawy, przepisy kulinarne, radzenie sobie w sytuacjach, kiedy nie znamy słowa)	Życie rodzinne i towarzyskie
Rozdział 1.2 str. 113	Układanie w kolejności (życiorys) ● <i>Leonardo da Vinci</i>	Rozdział 13.2 str. 140	Dobieranie (pytanie do odpowiedzi) ● <i>Computer viruses</i>	Rozdział 24.2 str. 184	Krótką formą użytkowa: wiadomość / instrukcja ● <i>Giving instructions</i>	Rozdział 39.2 str. 243	Negocjowanie ● kolega / kolega (składanie propozycji, przyjmowanie i odrzucanie propozycji, wyrażanie zaciekawienia) ● uczestnik kursu / osoba odpowiedzialna (uzyskiwanie i udzielanie pozwolenia, wyrażanie opinii)	Nauka, technika
Rozdział 1.3 str. 114	Układanie w kolejności (kolejność w nagraniu) ● <i>Travelling by bicycle</i>	Rozdział 13.3 str. 141	Dobieranie (identyfikacja tekstu) ● <i>Explorers abroad</i> ● <i>Ireland</i>	Rozdział 25 str. 185	Krótką formą użytkowa: pocztówka ● <i>Holiday postcard</i>	Rozdział 39.3 str. 246	Relacjonowanie ● pasażer / konduktor (relacjonowanie wydarzeń, opis przedmiotów) ● pasażer / pasażer (relacjonowanie wydarzeń, opis pogody, opis miejsc)	Podróżowanie i turystyka
Rozdział 2.1 str. 115	Prawda / Fałsz ● <i>Teenagers</i>	Rozdział 13.4 str. 143	Dobieranie (brakujące zdania) ● <i>Fashion</i> ● <i>Adults sucking their thumbs</i>	Rozdział 26 str. 186	Krótką formą użytkowa: notatka ● <i>Describing a stranger</i>	Rozdział 40 str. 249	Opis ilustracji + odpowiedź na pytania ● <i>The power of clothes</i>	Człowiek
Rozdział 2.2 str. 116	Prawda / Fałsz ● <i>Water sports</i>	Rozdział 13.5 str. 144	Dobieranie (brakujące zdania) ● <i>Cricket</i>	Rozdział 27.1 str. 187	Krótką formą użytkowa: ankieta ● <i>Sports club questionnaire</i>	Rozdział 41.1 str. 251	Uzyskiwanie, udzielanie informacji ● klient / pracownik obsługi (uzyskiwanie, udzielanie informacji: ceny, zniżki, zasady) ● poszukujący / udzielający informacji (porady, instrukcje; prośba o powtórzenie)	Sport

Rozumienie ze słuchu		Rozumienie tekstu czytanego		Wypowiedź pisemna		Wypowiedź ustna		Temat z Informatora
Rozdział 2.3 str. 117	Prawda / Fałsz / Brak informacji ● Working in a circus	Rozdział 13.6 str. 146	Dobieranie (brakujące zdania) ● Summer jobs	Rozdział 27.2 str. 189	Krótką formą użytkowa: ankieta ● Temporary job questionnaire	Rozdział 41.2 str. 254	Relacjonowanie ● uczeń / nauczyciel (relacjonowanie, udzielanie wyjaśnień, wyrażanie odczuć) ● poszukujący / udzielający informacji (relacjonowanie, warunki bytowe)	Praca
Rozdział 3 str. 118	Określenie, czy informacja pojawia się w nagraniu ● English breakfast	Rozdział 14.1 str. 146	Prawda / Fałsz ● Chewing gum ● Fast food in Britain	Rozdział 28 str. 190	Krótką formą użytkowa: zaproszenie ● Invitation to a World Cuisine Evening	Rozdział 41.3 str. 256	Negocjowanie ● klient / kelner (wyrażanie skarg, przepraszenie, wyrażanie próśb) ● zaproszony / gospodarz (zachęcanie, wyrażanie opinii, wyrażanie zgody)	Żywność
Rozdział 4.1 str. 119	Test wielokrotnego wyboru ● 3 short reports on education ● Exams	Rozdział 14.2 str. 148	Prawda / Fałsz / Brak informacji ● Cheating in school ● Home schooling	Rozdział 29.1 str. 191	Krótką formą użytkowa: ogłoszenie ● A lost item	Rozdział 42 str. 258	Opis ilustracji + odpowiedź na pytania ● Does school make children too tired?	Szkoła
Rozdział 4.2 str. 120	Test wielokrotnego wyboru ● A programme about the climate and animals of Iceland	Rozdział 14.3 str. 150	Prawda / fałsz / Brak informacji ● Alligators	Rozdział 29.2 str. 193	Krótką formą użytkowa: ogłoszenie ● A lost pet	Rozdział 43 str. 259	Relacjonowanie ● świadek wypadku / policjant (relacjonowanie, wyrażanie odczuć, wyjaśnianie) ● kolega / kolega (relacjonowanie, wyrażanie odczuć, podawanie przyczyny)	Świat przyrody
Rozdział 4.3 str. 121	Test wielokrotnego wyboru ● Houses used in films	Rozdział 15.1 str. 151	Test wielokrotnego wyboru ● Keeping pets in houses	Rozdział 30.1 str. 194	Dłuższą formą użytkowa: list prywatny ● A new house	Rozdział 44 str. 261	Opis ilustracji + odpowiedź na pytania ● Messy rooms	Dom
Rozdział 5.1 str. 122	Dobieranie (streszczenia) ● Health checks that save your life	Rozdział 15.2 str. 153	Test wielokrotnego wyboru ● Housework workout	Rozdział 30.2 str. 196	Dłuższą formą użytkowa: list prywatny ● Letter of apology	Rozdział 45.1 str. 262	Uzyskiwanie, udzielanie informacji ● pacjent / lekarz (dolegliwości, prośba o informację: reguły i zasady) ● pieszy / kierowca (dane osobowe)	Zdrowie
Rozdział 5.1 str. 123	Dobieranie (określanie miejsca) ● Mini-dialogues in different shops	Rozdział 15.3 str. 154	Test wielokrotnego wyboru ● Buying Christmas presents	Rozdział 31.1 str. 198	Dłuższą formą użytkowa: list oficjalny (letter of complaint) ● Faulty item	Rozdział 45.2 str. 263	Negocjowanie ● klient / sprzedawca (prośba o poradę, akceptowanie i odrzucanie, dziękowanie) ● kuzyn / kuzyn (proponowanie, prośba o pomoc, planowanie przyszłych wydarzeń)	Zakupy i usługi
Rozdział 5.3 str. 123	Dobieranie (nagłówki) ● People describe crimes they witnessed	Rozdział 16.1 str. 154	Układanie w kolejności (wydarzenia; organizacja tekstu) ● Women jogging alone attacked ● German-speaking America?	Rozdział 31.2 str. 200	Dłuższą formą użytkowa: list oficjalny (letter of application) ● Application for a temporary job	Rozdział 45.3 str. 265	Relacjonowanie ● osoba cywilna / policjant (relacjonowanie, opis przedmiotów, opis ludzi) ● sąsiad / sąsiad (przedstawianie powodów, relacjonowanie, wyrażanie postrzeżenia poprzez zmysły)	Państwo i społeczeństwo
Rozdział 5.4 str. 123	Dobieranie (określanie mówiącego) ● People working on a film	Rozdział 16.2 str. 156	Układanie w kolejności (wydarzenia) ● Oscar Wilde	Rozdział 31.3 str. 202	Dłuższą formą użytkowa: list oficjalny (letter to the editor) ● Reacting to a newspaper article	Rozdział 46 str. 267	Opis ilustracji + odpowiedź na pytania ● Appreciating modern art	Kultura
Rozdział 6 str. 124	Sprawdź się! ● Prawda / Fałsz: Australian animals ● Układanie w kolejności (kolejność w nagraniu): Thanksgiving recipe ● Test wielokrotnego wyboru: Memorabilia	Rozdział 17 str. 157	Sprawdź się! ● Dobieranie (identyfikacja tekstu): Welsh pioneers ● Prawda / Fałsz: Benches of Britain and Ireland ● Test wielokrotnego wyboru: Are the English eccentric?	Rozdział 32 str. 205	Sprawdź się! ● krótka forma użytkowa: zaproszenie (wieczór poezji anglojęzycznej) ● dłuższa forma użytkowa: list prywatny (list do przyjaciela)	Rozdział 47 str. 268	Sprawdź się! ● Uzyskiwanie, udzielanie informacji ● relacjonowanie wydarzeń ● negocjowanie ● opis ilustracji i odpowiedź na pytania: Shopping American style	Elementy wiedzy o krajach angielskiego obszaru językowego

POZIOM ROZSZERZONY

Rozumienie ze słuchu		Rozumienie tekstu czytanego		Wypowiedź pisemna		Wypowiedź ustna		Temat z Informatora
Rozdział 7.1 str. 126	Układanie w kolejności (kolejność w nagraniu) ● <i>Tips for renting a house</i>	Rozdział 18.1 str. 161	Dobieranie (brakujące zdania) ● <i>Buying a house on credit</i>	Rozdział 33.1 str. 208	Wypowiedź pisemna: (opis osoby) ● <i>A neighbour I admire</i>	Rozdział 48.1 str. 271	Materiał stymulujący: opis / prezentacja materiału ● <i>Keeping fit (1)</i>	Człowiek; Dom
Rozdział 7.2 str. 126	Układanie w kolejności (kolejność w nagraniu) ● <i>GM food</i>	Rozdział 18.2 str. 162	Dobieranie (brakujące fragmenty tekstów) ● <i>Drinking tea</i> ● <i>europe now</i>	Rozdział 33.2 str. 210	Wypowiedź pisemna: (opis miejsca) ● <i>A cafe / restaurant / pub / shop we often go back to</i>	Rozdział 48.2 str. 272	Materiał stymulujący: interpretacja treści zawartych w materiale ● <i>Keeping fit (2)</i>	Żywność; Zakupy i usługi
Rozdział 8.1 str. 127	Test wielokrotnego wyboru ● <i>Complementary medicine</i>	Rozdział 19.1 str. 164	Prawda / Fałsz ● <i>Extreme winter sports</i> ● <i>NHS in crisis</i>	Rozdział 34.1 str. 211	Wypowiedź pisemna: rozprawka (a for and against essay) ● <i>Pros and cons of paying for medical services</i>	Rozdział 48.3 str. 274	Materiał stymulujący: wyrażanie i uzasadnianie własnej opinii ● <i>Keeping fit (3)</i>	Sport; Zdrowie
Rozdział 8.2 str. 128	Test wielokrotnego wyboru ● <i>Racism in Britain</i>	Rozdział 19.2 str. 166	Prawda / Fałsz / Brak informacji ● <i>Teenagers allowed to vote</i>	Rozdział 34.2 str. 214	Wypowiedź pisemna: rozprawka (a discursive essay) ● <i>Monarchy</i>	Rozdział 49 str. 275	Materiał stymulujący: całość ● <i>Social issues</i>	Państwo i społeczeństwo
Rozdział 9.1 str. 129	Prawda / Fałsz ● <i>An unfortunate adventure</i>	Rozdział 20.1 str. 167	Układanie w kolejności (organizacja tekstu) ● <i>The Valley of Death</i>	Rozdział 35.1 str. 216	Wypowiedź pisemna: recenzja ● <i>A film in which a journey transforms people (Thelma and Louise)</i>	Rozdział 50.1 str. 276	Wybrany temat: przygotowanie i prezentacja <i>Is travel really educational? (1)</i>	Podróżowanie i turystyka
Rozdział 9.2 str. 130	Prawda / Fałsz / Brak informacji ● <i>Mary Ellis</i>	Rozdział 20.2 str. 168	Układanie w kolejności (organizacja tekstu) ● <i>Was Shakespeare real?</i>	Rozdział 35.2 str. 218	Wypowiedź pisemna: recenzja ● <i>A contemporary Polish novel recommended for the EU European Heritage List (The Beautiful Mrs Seidenmann' – „Początek”)</i>	Rozdział 50.2 str. 278	Wybrany temat: dyskusja z egzaminującym <i>Is travel really educational? (2)</i>	Kultura
Rozdział 10 str. 131	Określenie, czy informacja pojawia się w nagraniu ● <i>Life in other galaxies</i>	Rozdział 21.1 str. 169	Test wielokrotnego wyboru ● <i>The missing link</i> ● <i>Life on planet Earth</i>	Rozdział 36.1 str. 219	Wypowiedź pisemna: opowiadanie ● <i>An unfortunate meeting with a wild animal</i>	Rozdział 51 str. 279	Wybrany temat: całość ● <i>Modern technology</i> ● <i>Keeping pets</i>	Nauka, technika; Świat przyrody
Rozdział 11.1 str. 132	Dobieranie (streszczenia) ● <i>Five people talk about how they felt when they were fired</i>	Rozdział 21.2 str. 172	Test wielokrotnego wyboru ● <i>When one job is not enough</i>	Rozdział 36.2 str. 222	Wypowiedź pisemna: opowiadanie ● <i>A school trip story</i>	Rozdział 52 str. 280	Materiał stymulujący: całość ● <i>Does school prepare us for life?</i>	Szkoła; Praca
Rozdział 11.2 str. 133	Dobieranie (uczucia / odczucia; fakt vs. opinia) ● <i>People's reactions to family news</i>	Rozdział 22 str. 173	Test luk sterowanych ● <i>Housewives to be paid by their husbands?</i> ● <i>Tattoo is not taboo</i>	Rozdział 37 str. 223	Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: ● transformacje ● słowotwórstwo ● formy gramatyczne ● tłumaczenie ● test luk	Rozdział 53 str. 280	Wybrany temat: całość ● <i>Living longer</i> ● <i>Being a teenager</i>	Życie rodzinne i towarzyskie
Rozdział 12 str. 133	Sprawdź się! ● Dobieranie (odczucia): <i>Being British</i> ● Określanie czy informacja pojawia się w nagraniu: <i>Early Britons</i> ● Test wielokrotnego wyboru: <i>Australia's curiosities: didgeridoo</i>	Rozdział 23 str. 176	Sprawdź się! ● Dobieranie (fragmenty paragrafów): <i>The metric system</i> ● Test wielokrotnego wyboru: <i>British comedy</i> ● Test luk: <i>Irish fairies</i>	Rozdział 38 str. 237	Sprawdź się! ● Wypowiedź pisemna: opowiadanie, recenzja, rozprawka ● Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: transformacje, test luk	Rozdział 54 str. 282	Sprawdź się! ● Materiał stymulujący: <i>Environmental issues</i> ● Prezentacja tematu + dyskusja: 1. <i>Does comparison make people miserable?</i> 2. <i>Living in an English-speaking country</i>	Elementy wiedzy o krajach angielskiego obszaru językowego; Świat przyrody

[D] **Matura Practice Test** _____ 284

Teksty nagrań _____ 294

Materiał stymulujący _____ 305